

bron 6

In 1788 schrijft Olympe de Gouges in een pamflet over slaafgemaakten:

Almachtige God! En de natuur huivert niet! Als ze¹⁾ dieren zijn, zijn wij dan niet net zo? Hoe verschillen witte mensen van hen? Het is slechts kleur. (...) De kleur van de mensheid is gevarieerd, net als alle dieren die de natuur heeft voortgebracht, evenals de planten en mineralen. Waarom concurreert de dag niet met de nacht of de zon niet met de maan en de sterren van het firmament? Alles is gevarieerd, dat is de schoonheid van de natuur.

noot 1 Olympe de Gouges bedoelt zwarte slaafgemaakten.

Moderne tijd

bron 7

In 1830 schrijft de Oostenrijkse minister Klemens von Metternich aan de Oostenrijkse ambassadeur in Den Haag:

Het is bovendien te hopen dat het verlichte deel van de Belgische natie, rekening houdend met de voor- en nadelen van een scheiding, zelf de [Nederlandse] regering zal helpen bij haar pogingen om de afscheiding zo min mogelijk schadelijk te maken voor de soevereiniteit. En om deze te beperken tot regelingen met betrekking tot het interne bestuur, de vrijheid van eredienst¹⁾ en misschien tot een nauwkeurigere verdeling van de nationale vertegenwoordiging. Het is te verwachten dat elke concessie die buiten deze zaken om wordt gedaan, de vijandigheid tussen de verschillende volken van het koninkrijk niet zal wegnemen, maar juist zal leiden tot een totale scheiding – een gebeurtenis waar Frankrijk met ongeduld naar uitkijkt.

noot 1 Von Metternich bedoelt vrijheid van godsdienst.

bron 8

In 1906 verschijnt deze prent van J.A. Mitchell in het Amerikaanse weekblad *Appeal to Reason*. De titel is "Vanuit de diepte":

bron 9

In januari 1919 schrijft de Duitse ondernemer Oskar Münsterberg in zijn dagboek:

Rijk en arm, oud en jong, mannen en vrouwen stonden in lange rijen, vaak urenlang, om de nieuwe plicht te vervullen: het kiezen van de eerste nationale vergadering van de nieuwe republiek. Alles verliep rustig en zakelijk. De straten leken wit, vol met folders en de muren van de huizen waren kleurrijk vol met opgeplakte posters. Verder was er geen luide, opdringerige, vervelende reclame zoals in Amerika en Engeland. Alles is zakelijk en ordelijk. Iedereen beschouwt de verkiezingen als zijn plicht en gaat op tijd naar het gewenste stembureau. Hoe snel drong het democratische idee door tot alle klassen en bereikte de democratische stemplicht alle kringen. Ik heb zelf voor het eerst in mijn leven gestemd. Tot nu toe, onder de oude regering, wist ik dat mijn stem toch geen invloed had. De Rijksdag was een podium voor sprekers maar zonder macht.

bron 10

Op 1 juli 1927 wordt in Bandung, een stad in de kolonie Nederlands-Indië, *De vakschool voor meisjes* van het Indo-Europese Verbond geopend. De krant *Het nieuws van den dag voor Nederlandsch-Indië* schrijft hierover:

Deze school stelt zich ten doel om aan jonge meisjes een algemeen praktische opleiding te geven en haar te bekwamen in verschillende vakken van vrouwelijk handenarbeid, waardoor zij in staat zullen zijn om (...) in eigen levensonderhoud te voorzien en tevens gevormd worden tot handige en bekwame huisvrouwen. Het leerprogramma omvat:

- Huishoudkunde, koken en wasbehandeling.
- Het linnen-, kostuum- en hoedenvak.

Opleiding voor het Staatsexamen in nuttige en fraaie handwerken en voor het examen ter verkrijging van het Nederlands-Indische Bondsgetuigschrift voor kostuumnaaister.

bron 11

Eind december 1944 publiceert het *Bozner Tagblatt* de toespraak van Franz Hofer, een belangrijke nationaalsocialistische leider. Hij zegt:

De vijand probeerde tevergeefs de grenzen van het Rijk te overschrijden en Duitsland onderuit te halen. Onze vijanden stuitten op een verdediging die gedreven werd door een fanatieke strijdlust die de vijand niet alleen onverbiddelijk tegenhield, maar hen ook de zwaarste verliezen toebracht. We kregen de bevestiging dat, daar waar een paar vierkante kilometer Duits grondgebied tijdelijk in handen van de vijand viel, deze vijanden geen moment aarzelen om hun blinde haat in de meest brute vorm te uiten. Ze hebben maar één doel: de totale vernietiging van het Duitse volk. (...) We weten dat er in deze historische strijd om te overleven maar één ding is: vechten en nog meer vechten tot de dood erop volgt. Het woord "overgave" is uit ons vocabulaire geschrapt. Voor een stam met zo'n trotse militaire traditie als de onze is vechten geen gebod, maar een vanzelfsprekendheid.

bron 12

Tussen 1950 en 1953 zijn het communistische Noord-Korea en het kapitalistische Zuid-Korea met elkaar in oorlog. In 1951 schrijft Matthew Ridgway, generaal van de Amerikaanse troepen die op dat moment in Korea strijden, aan zijn soldaten:

In de korte periode waarin ik hier de leiding heb, hoor ik uit verschillende bronnen, voornamelijk van de leden van gevechtseenheden, de vragen: "Waarom zijn we hier?" en "Waar vechten we voor?". Hieronder staan de antwoorden op die vragen. (...) Voor mij is het duidelijk. Het is geen kwestie van dit Koreaanse dorp of die Koreaanse stad. (...) Dit is allang niet meer een strijd voor de vrijheid van onze Koreaanse bondgenoten en het voortbestaan van hun land. Het is een strijd geworden, en dat zal het blijven, voor ons eigen voortbestaan als onafhankelijk natie. De offers die we hebben gebracht en nog moeten brengen, brengen we niet alleen voor anderen, maar ter verdediging van onszelf.

bron 13

Porseleinen beeld, gemaakt in China in 1967:

Toelichting:

De achterste figuren zijn Rode gardisten.

Op het bord van de man staat 'weg met de kapitalistische gebruikers'. Op het bord van de vrouw staat 'reactionaire academische autoriteit'.